

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege
privind stabilirea unor măsuri pentru punerea în aplicare a Convenției privind
combaterea corupției funcționarilor publici străini în cadrul operațiunilor
economice internaționale, adoptată la Paris, la 21 noiembrie 1997

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ

Inițiativa Ministerului Justiției.

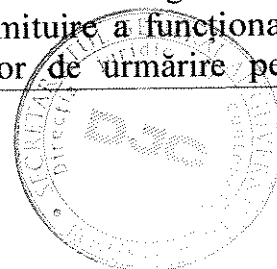
2.2. Descrierea situației actuale

Fenomenul corupției în cadrul operațiunilor economice internaționale generează îngrijorări serioase, subminează buna guvernare și dezvoltarea economică a țărilor și distorsionează condițiile de competitivitate internațională.

Ținând cont de caracterul internațional al operațiunilor economice, pentru realizarea progreselor privind prevenirea și combaterea corupției în acest domeniu sunt necesare nu doar eforturi la nivel național, ci și demersuri multilaterale de cooperare, monitorizare și urmărire a progreselor înregistrate, inclusiv prin crearea unor instrumente de combatere eficientă a comportamentelor infracționale.

Având în vedere, printre altele, că fenomenul corupției este răspândit în cadrul operațiunilor economice internaționale, inclusiv în comerț și investiții, precum și responsabilitatea comună a tuturor țărilor de a combate corupția în cadrul acestui tip de operațiuni, prin Legea nr. 202/2023 pentru aderarea României la Convenția privind combaterea corupției funcționarilor publici străini în cadrul operațiunilor economice internaționale, adoptată la Paris la 21 noiembrie 1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 617 din 6 iulie 2023 (în continuare, Legea nr. 202/2023), România a aderat la Convenția privind combaterea corupției funcționarilor publici străini în cadrul operațiunilor economice internaționale (în continuare, *Convenția Anti-mită*).

În acest context, se impune adoptarea unui act normativ care alinieze legislația națională la prevederile Convenției Anti-mită. În esență, este necesară reglementarea unei noi infracțiuni de corupție, și anume, infracțiunea de mituire a funcționarilor publici străini, stabilirea competenței materiale a organelor de urmărire penală



privitoare la această nouă infracțiune, precum și stabilirea autorităților centrale responsabile în domeniul cooperării judiciare internaționale în materie penală.

2.3. Schimbări preconizate

Proiectul de lege privind stabilirea unor măsuri pentru punerea în aplicare a Convenției privind combaterea corupției funcționarilor publici străini în cadrul operațiunilor economice internaționale, adoptată la Paris, la 21 noiembrie 1997 (*în continuare, proiectul de lege*), incriminează la art. 3 alin. (1) *fapta persoanei care, direct sau indirect, promite, oferă sau dă unui funcționar public străin, pentru acesta sau pentru altul, bani ori alte foloase care nu i se cuvin, în legătură cu îndeplinirea, neîndeplinirea, urgentarea ori întârzierea îndeplinirii unui act ce intră în îndatoririle de serviciu ale respectivului funcționar public străin sau în legătură cu îndeplinirea unui act contrar acestor îndatoriri, dacă fapta este de natură să îi procure acesteia sau oricărei alte persoane bani sau alte foloase sau să îi mențină asemenea avantaje în legătură cu desfășurarea de operațiuni economice internaționale.*

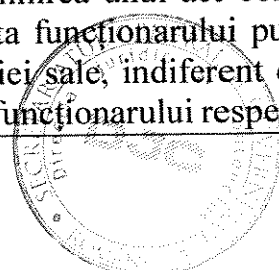
Sintagma „*funcționar public străin*” din cuprinsul noii incriminări are un înțeles specific în sensul proiectului de lege. Astfel, este de menționat că art. 2 lit. a) din proiectul de lege stabilește expres înțelesul acestei sintagme: „*funcționar public străin*” înseamnă orice persoană, numită sau aleasă, care deține o funcție legislativă, administrativă sau judiciară într-o țară străină, orice persoană care exercită o funcție publică pentru o țară străină, inclusiv pentru o agenție de stat sau o întreprindere publică și orice funcționar sau agent al unei organizații publice internaționale. Definiția este preluată din art. 1 para. 4 lit. a) din Convenția Anti-mită.

Având în vedere că definirea funcționarului public străin cuprinde referiri la sintagma „*țară străină*”, art. 2 lit. b) din proiectul de lege prevede că: „*țară străină*” include toate nivelurile și subdiviziunile de guvernare, de la cele naționale până la cele locale, ceea ce reprezintă o preluare fidelă a dispozițiilor art. 1 para. 4 lit. b) din Convenția Anti-mită.

De asemenea, sensul sintagmei de „*act contrar îndatoririlor de serviciu*” este unul larg, având sensul de folosire necorespunzătoare de către funcționarul public străin a funcției sale, dacă actul este realizat în legătură cu îndatoririle sale de serviciu sau în legătură cu calitatea sa. Această expresie este definită la art. 2 lit. c) din proiectul de lege.

De menționat este faptul că termenii și întreaga reglementare cuprinse în proiectul de lege se interpretează inclusiv prin raportare la Comentariile privind Convenția Anti-mită adoptate de Conferința de negociere a respectivei Convenții la data de 21 noiembrie 1997.

Subiectul activ al noii infracțiuni nu este unul calificat - putând fi, deci, orice persoană fizică sau juridică. Elementul material alternativ al infracțiunii (promisiunea, oferirea sau darea) este realizat în legătură cu îndeplinirea, neîndeplinirea, urgentarea sau întârzierea îndeplinirii de către funcționarul public străin a unui act ce intră în îndatoririle de serviciu ale acestuia sau în legătură cu îndeplinirea unui act contrar acestor îndatoriri ale funcționarului public străin. Astfel, fapta funcționarului public are în vedere orice utilizare de către acesta din urmă a funcției sale, indiferent dacă această utilizare intră sau nu în cadrul îndatoririlor oficiale ale funcționarului respectiv.



Mai mult, din conținutul infracțiunii rezultă că fapta funcționarului public străin trebuie să fie de natură să procure făptuitorului sau oricărei alte persoane bani sau alte foloase sau să îi mențină asemenea avantaje în legătură cu desfășurarea de operațiuni economice internaționale, așa încât infracțiunea poate fi săvârșită atât cu intenție directă, cât și cu intenție indirectă.

În plus, în vederea alinierii limbajului la specificul național, s-a optat pentru menținerea terminologiei deja consacrate în legislația națională (echivalentă celei prevăzute de Convenție) și reținută în practica organelor judiciare, respectiv reglementarea consecinței elementului material care să se refere la procurarea sau menținerea unor sume de bani, alte foloase sau avantaje în locul utilizării unei referiri la „obținerea sau menținerea unui avantaj comercial necuvenit” sintagmă care nu reflectă stilul juridic normativ național și nu se regăsește în acesta.

Pedeapsa aplicabilă persoanei fizice pentru infracțiunea de mituire a funcționarilor publici străini este închisoare de la 2 la 7 ani. De amintit că, potrivit art. 62 alin. (1) din Codul penal, dacă prin infracțiunea săvârșită s-a urmărit obținerea unui folos patrimonial, pe lângă pedeapsa închisorii, se poate aplica și pedeapsa amenzii.

În ceea ce privește pedeapsa aplicabilă unei persoane juridice, prin derogare de la dispozițiile art. 137 alin. (2) din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, în cazul infracțiunii prevăzute la art. 3 alin. (1), suma corespunzătoare unei zile-amendă este cuprinsă între 3.000 lei și 300.000 lei.

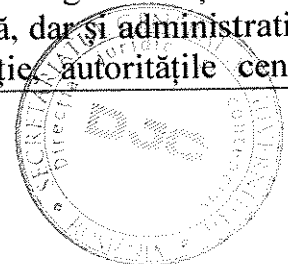
Stabilirea unor dispoziții derogatorii de la dispozițiile art. 137 alin. (2) din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal este necesară pentru a asigura pedepse disuasive și eficiente pentru infracțiunile săvârșite de persoanele juridice și are în vedere pedepsele stabilite de alte state care au aderat recent la Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică - Lituania (aderare în 2016) și Croația (aderare în 2023), precum și recomandările Grupului de lucru anti-mită (WGB).

Articolul 4 din proiectul de lege stabilește că revine Direcției Naționale Anticorupție din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție competența materială în ceea ce privește efectuarea urmăririi penale cu privire la infracțiunea prevăzută de art. 3 alin. (1).

Art. 5 din proiectul de lege reglementează soluția procesuală de urmat în acele cazuri în care în cursul urmăririi penale procurorii parchetelor de pe lângă instanțele judecătorești constată că infracțiunea care constituie obiectul cauzei este cea de la art. 3 alin. (1) din proiectul de lege, infracțiune atribuită prin prezentul proiect de lege în competența Direcției Naționale Anticorupție.

Astfel, dacă în cursul efectuării urmăririi penale procurorii parchetelor de pe lângă instanțele judecătorești constată că infracțiunea care constituie obiectul cauzei este una dintre infracțiunile atribuite în competența Direcției Naționale Anticorupție, inclusiv prin prezenta lege, aceștia au obligația de a înainta de îndată dosarul acestui din urmă parchet.

De asemenea, prin dispozițiile art. 6 din proiectul de lege sunt desemnate autoritățile centrale responsabile, în aplicarea art. 11 din Convenția Anti-mită. Prevederile art. 6 din proiectul de lege reprezintă dispoziții generale, de principiu, în materia cooperării internaționale în materie penală, și cu o îndelungată tradiție în acest domeniu. Astfel, luând în considerare structura organizatorică, dar și administrativă a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, autoritățile centrale



responsabile care vor fi desemnate vor fi Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Ministerul Justiției.

În plus, potrivit art. 10 alin. (1) lit. a) și b) din Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, republicată, cu modificările și completările ulterioare, competența îndeplinirii atribuțiilor specifice de autoritate centrală română în domeniul cooperării judiciare în materie penală aparține și se exercită de către:

- Ministerul Justiției, prin direcția de specialitate, dacă cererile au ca obiect extrădarea, mandatul european de arestare, transferarea persoanelor condamnate, ordinul de indisponibilizare, ordinul de confiscare, recunoașterea și executarea hotărârilor și a actelor judiciare penale, comisiile rogatorii internaționale, orice altă formă de asistență judiciară internațională care se referă la activitatea de judecată ori la faza executării hotărârilor penale, precum și, indiferent de faza procesuală, atunci când, după caz, se prevede altfel prin prezenta lege sau cererea este formulată în temeiul curtoaziei internaționale sau Ministerul Justiției este desemnat autoritate centrală unică potrivit tratatelor internaționale la care România este parte;

- Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, prin structurile de specialitate, atunci când comisiile rogatorii internaționale sau celelalte forme de asistență judiciară internațională se referă la activitatea de cercetare și urmărire penală.

Prin urmare, dispozițiile art. 6 din proiectul de lege prevăd că, în aplicarea art. 11 din Convenția Anti-mită:

- a) se desemnează Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, prin structura competentă, ca autoritate centrală responsabilă pentru consultările în vederea stabilirii competenței de efectuare a urmăririi penale în cazul comiterii infracțiunii prevăzute de art. 3 alin. (1);

- b) autoritățile centrale responsabile pentru primirea cererilor de asistență judiciară în cazul comiterii infracțiunii prevăzute de art. 3 alin. (1) sunt Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, prin structura competentă, pentru cererile de asistență judiciară formulate în faza de urmărire penală și Ministerul Justiției, pentru cererile de asistență judiciară formulate în faza de judecată sau de executare a pedepsei, precum și pentru cererile de extrădare.

2.4. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic

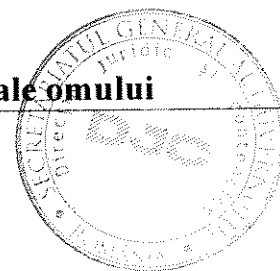
3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Nu este cazul.

3.2. Impactul social

Nu este cazul.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului



Nu este cazul.

3.4. Impactul macroeconomic

Nu este cazul.

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Nu este cazul.

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Nu este cazul.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Nu este cazul.

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

Nu este cazul.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Nu este cazul.

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Nu este cazul.

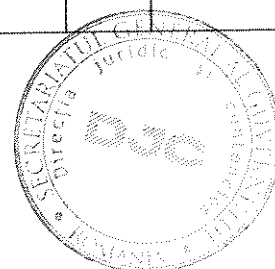
3.9. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	Nu este cazul.					
1. buget de stat, din acesta:						
1. impozit pe profit						
2. impozit pe venit						
1. bugete locale						
1. impozit pe profit						



1. bugetul asigurărilor sociale de stat: 1. contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	Nu este cazul.					
1. buget de stat, din acesta: 1. cheltuieli de personal 2. bunuri și servicii						
1. bugete locale: 1. cheltuieli de personal 2. bunuri și servicii						
1. bugetul asigurărilor sociale de stat: 1. cheltuieli de personal 2. bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora.)						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:	Nu este cazul.					
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	Nu este cazul.					
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	Nu este cazul.					
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	Nu este cazul.					
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: 1. fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; 2. declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.						
4.8. Alte informații Nu este cazul.						

Secțiunea a 5-a
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare



5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

Nu este cazul.

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Nu este cazul.

5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

Nu este cazul.

5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE

Nu este cazul.

5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE

Nu este cazul.

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Nu este cazul.

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

Nu este cazul.

5.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

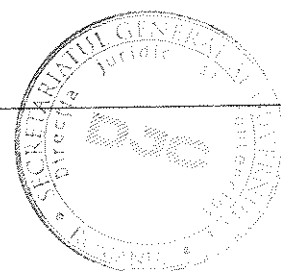
Nu este cazul.

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Proiectul de Lege a fost supus dezbaterii publice prin afișare pe site-ul Ministerului Justiției.

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Nu este cazul.



6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Nu este cazul.

6.5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

Proiectul prezentului act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 770/2024.

6.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Proiectul de Lege a fost supus dezbaterii publice prin afișare pe site-ul Ministerului Justiției.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a

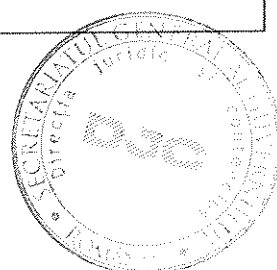
Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Nu este cazul.

8.2. Alte informații

Nu este cazul.



Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind stabilirea unor măsuri pentru punerea în aplicare a Convenției privind combaterea coruperii funcționarilor publici străini în cadrul operațiunilor economice internaționale, adoptată la Paris, la 21 noiembrie 1997, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare, cu procedura de urgență prevăzută de art. 76 alin. (3) din Constituția României, republicată.

PRIM-MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU

